

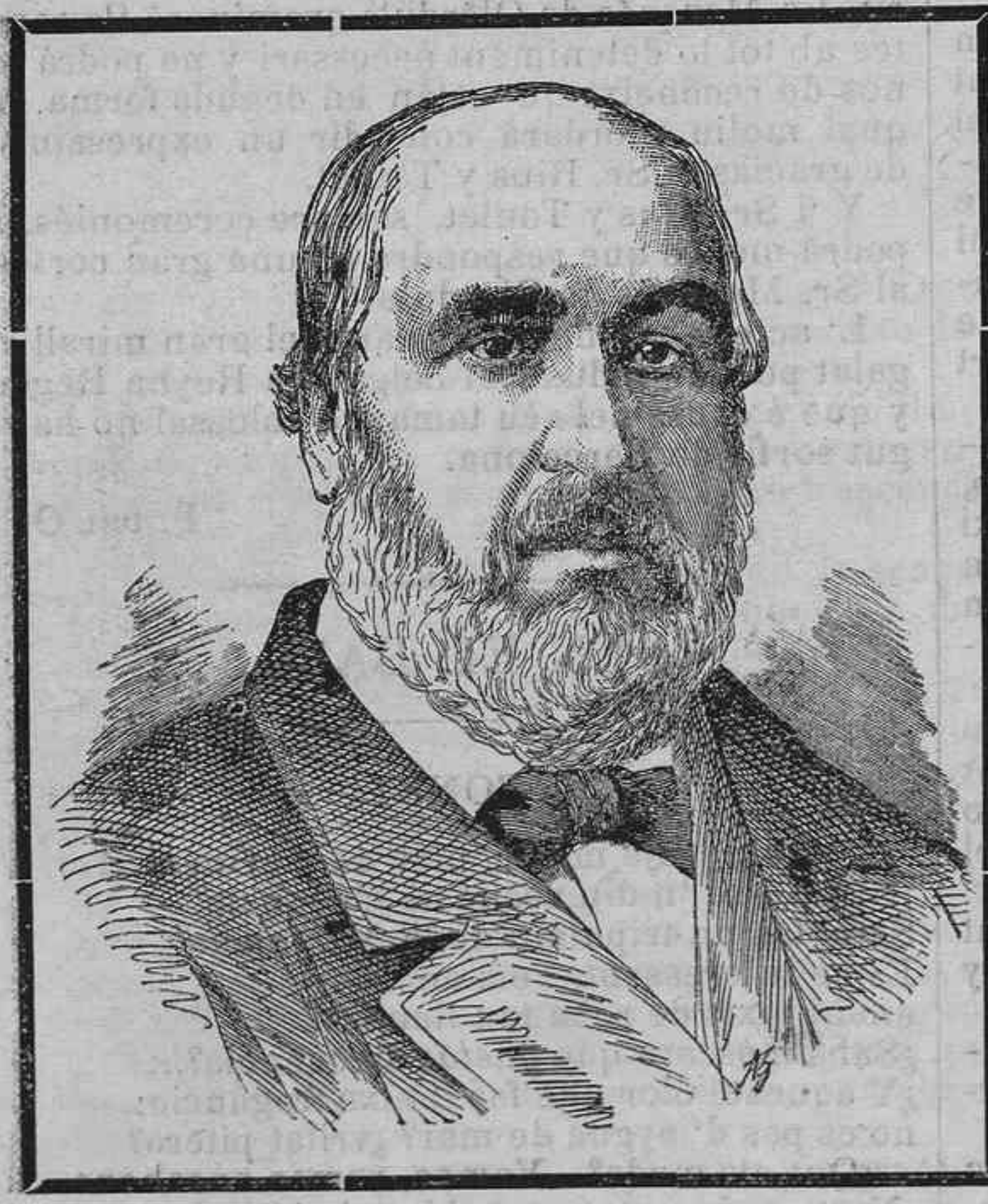
PERIÓDICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
 Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
 LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
 Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

M. MILÁ Y FONTANALS.

Fou un sabi catedràlich
 y escriptor dels més brillants,
 de qui 's recordarán sempre
 los verdaders cataláns.

COSAS DE BARCELONA.

LA VENTA DEL PRINCIPAL.—LO MONUMENT A COLÓN.
 Tenim noticias frescas sobre la venta del *Teatro Principal*.
 Sembla que 'l día 19 del corrent, lo bisbe de la diócessis, que ha vist sempre ab mals ulls la idea de que la Junta del Hospital se desfassa de una finca tan productiva y sanejada, cridá una reunió de personas *puidentes*, al objecte de assessorarse.
 Assistiren a la reunió los Marquesos de Ciutadilla y de Monistrol y 'ls Srs. Girona (D. Manuel), Bacardí y Martí y Codolar. Excusaren la seva asistencia lo marqués de Camps y D. Isidoro Pons.
 Una sola véu—si no son equivocats los informes que han arribat fins á nosaltres—la véu del Sr. Bacardí, successor de aquell Bacardí que á últims del sigle passat contribuí á la reconstrució del teatro ab una cantitat considerable, féu notar la inoportunitat de vendre aquella finca en la forma en que tractan d'enagenarla. Lo Sr. Bacardí pogué aduhir un dato eloqüent. Fa poch temps se va vendre en la Rambla de Santa Mónica una casa no tan ben situada com lo *Teatro Principal*: la casa tè mil pams quadrats y 'l préu de la venta sigué de 18,000 duros.
 Segons aquesta tarifa, lo *Teatro Principal*, que tè 64,000 pams de superficie, valdria 1.152 000 duros. ¡Y la Junta del Hospital intenta enagenarlo per menos de 230,000!
 A despit de las rahóns del Sr. Bacardí opinaren los Srs. congregats que 'l *Principal* se pot vendre en la forma intentada per la Junta y al préu ofert pèl Sr. D. Camilo Fabra.—Res de subastas—digué 'l Sr. Martí y Codolar—avuy día no s' acosta ningú á pendre part en cap sul asta.

Algú va observar que la premsa no s'ocupava poch ni molt del assumpto y que l'opinió pública 'l mirava ab la major indiferencia, lo qual está molt lluny de ajustarse á la veritat.

Barcelona s'interessa per la conservació de aquell antich teatro que tanca recorts tan honrosos, y una part de la premsa está cansada de oposarse al projecte de la Junta del Hospital..... y si hi ha periódichs que no han dit aquesta boca es mèva, no sabem fins á quin punt podrà aplicarse'ls aquell *pareado* castellá:

«Ese gallo que no canta
algo tiene en la garganta.»

De totas maneras contarà la Junta del Hospital ab lo silenci de alguns diaris; pero no ab l'apoyo de cap.

Y 's comprén: la idea de vendre 'l *Teatro Principal* resulta descabellada baix tots los aspectes que se la miri. Com á monument artístich é histórich, t'antich *Teatro de Santa Creu* condicions que 'l fan digne de respecte y hasta de aquella veneració tradicional tan propia del nostre poble.

Y si 's vol mirar la cosa com á negoci ¿quí es capàs de descobrir lo benefici que han de reportar los pobres al desferse de una finca que dona avuy una renda segura de 15,000 duros anuals, per una cantitat que, colouis com se vulga, no redituará may una suma tan considerable?

¿Y per qué ha de efectuarse aqueixa venta, sense subasta que podria millorar la proposició; per qué ha d'efectuarse acceptant la valoració de un sol facultatiu, quatre vegadas més baixa que la que s'acostuma, segons las noticias aduhidas pèl Sr. Bacardí?

¿Qué no dirán los murmuradors — que en aquests cassos no faltan may — si 's tira endavant lo propòsit que portan entre mans la Junta del Hospital y D. Camilo Fabra? La muller de César no 's contentava ab ser honrada, sinó que además volia semblarho. ¿Quín inconvenient hi ha — ja que 's tracta del patrimoni de un establiment benéfich — quín inconvenient hi ha en que 's fassan las cosas ab totas las garantías de acert y de ben pareixer?

No valga lo dit com un atach contra la honradés de ningú, que sense tenir motius evidents, nos guardarem de posar en dupte; pero serveixi sols per consignar que si nosaltres formessem part de la Junta del Hospital, nos adelantariam gustosos als naturals desitjos de la opinió pública, no permetent que sobre cap acte nostre s'extengués la més petita sombra de misteri.

La qüestió serà tractada en bréu pèl cabildo catedral. ¿Quín día pensan tractarla 'ls Srs. del Ajuntament?

¿Ni una véu ha de alsarse en lo Saló de Cent que tan ilustraren los Concellers fundadors y patrons del Hospital de Santa Creu?

¡L' Ajuntament de Barcelona! ¡Estém ben posats si hem de refiarnos del Ajuntament de Barcelona!...

Acort digne sens dupte sigué la de alsar un monument que perpetués la memoria de Colón. Se premiaren uns planos en públich concurs, y anavan los planos acompanyats de un pressupost de gastos evaluat si no aném errats de comptes, en uns 70,000 duros.

Lo monument s'ha fet; pero ara resulta que no es la alta columna de ferro ni l' ample basa-

ment de pedra lo més monumental del assumpto. Lo que resulta més monumental de tot son los comptes de la construcció.

L' estatua del immortal navegant descansa sobre una inmensa columna de números. Los 70,000 duros import de la construcció s' han tornat 214,537 duros y pico. Tres vegadas més de lo que va calcularse.

Ab una suma semblant Colón hauria descubert deu Américas, que haguessin existit.

Al presentarse uns comptes que per lo vist deixan endarrera als famosos del gran capitá, demaná algú que quedessin sobre la taula pèl seu estudi, y tan legítima pretensió sigué denegada, contra lo que s' acostuma en semblants cassos.

No n' hi havia prou ab aixó. Se reunió dilluns la Junta municipal, en sessió de segona convocatòria, en la qual era válit tot acort que 's prenguéss, fos lo que fos lo número de assistents. Comensá la sessió á las quatre en punt de la tarde, com si algú tingués pressa en sortir de algun mal pas.

Y consti que al arribar aquí, seguim la versió de un periódich local, un dels pochos que assistiren á la Junta á que fa referencia.

Procedia 'l nomenament de un delegat pera l' exámen dels famosos comptes..... y sigué nomenat..... ¿quí dirían? ¿Lo Sr. Gassull? Fugin de aquí. La Junta municipal designá al Sr. Marqués de Olérdula. Lo Sr. Rius y Taulet sigué president de la Junta erectora del monument á Colón; y 'l Sr. Marqués de Olérdula ha de visurar los actes administratius del Sr. Rius y Taulet.

¿Es aixó serio?

Precisament ara que s' acosta Carnestoltas, no desconfio de veure un rasgo del ciudadá benemérit. Lo Marqués de Olérdula examinará 'ls comptes ab tot lo deteniment necessari y no podrà menos de reconeixere qu' están en deguda forma, per qual motiu acordará concedir un expressiu vot de gracias al Sr. Rius y Taulet.

Y 'l Sr. Rius y Taulet, sempre ceremoniós, no podrà menos que respondre ab una gran cortesía al Sr. Marqués de Olérdula

L' acte 's verificará davant del gran mirall regalat per un industrial belga á la Reyna Regent, y que á causa del seu tamanyo colossal no ha pogut sortir de Barcelona.

P. DEL O.

EN EL BALL.

SONET.

— ¡Quín traje més bonich de marinera...!
¡D' aixó se 'n diu vestir ab elegancia!
Semblas un tripulant de la *Numancia*.
Estás interessant... ets encisera,
anant aixís de roba tan lleujera...
¿Sabs máscara que *gastas* arrogancia?...
¿Y aquesta olor que fas. . eixa fragancia;
no es pas d' aygua de mar? ¿vritat pitera?
¿Qu' ets muda?... Vamos, vamos enrahona...
¿No mereixo contesta? ¡Mal viatge!...
De totas las del ball, ets tu l' enveja...
potsé l' aygua 't mareja. . ¿vritat mona?
— M' estranya noy que siguis tan salvatje;
ni l' aygua... ni 'l... *champany* res me mareja.

DOLORS MONT.

AL PALCO.

—¿Aném á ballá aquest vals?
 ¿Sents? Ja apuntan los violins.
 —Nó, máscara, no 'ns moguém;
 ja ballarém aquí dins.

ANAR Y TORNAR.

En un ters pis del carrer del Peu de la Creu y en un' hora tan intempestiva com las onze de la nit, s' hi nota un moviment extraordinari.

Es á dir, en rigor, aquest moviment no 'l nota ningú, perque las personas que l' ocasionan ja procuran que las sèvas operacions no trascendeixin al exterior.

Son nada menos que las fillas de la senyora Tecla, que 's preparan per anar al ball de máscaras del Liceo.

La senyora Tecla, que á pesar de ser una batxillera com una catedral no deixa de tenir una mica de sentit comú, al principi 's resistia á que las sèvas noyas anessin á un ball tan *no sè cóm*—segons diu ella—com lo del Liceo.

—¡Oh, y sobre tot!—exclamava la bona dona, com á conclusió final—¿y 'l vostre pare? ¿que us penséu que us hi deixarà anar? ja sabéu lo sèu modo de pensar sobre aquestas cosas: mil vegadas li hauréu sentit dir:—Las noyas que van pèls balls de máscaras, solen sortirne..... *enmascaradas*.

—Aixó ray.—responia la Emilia (la gran)—si vosté volgués, la oposició del pare seria lo de menos.

—Sí, senyora—anyadia la petita—podríam molt bè anarhi d' amagatotis...

—¿Si? ¿y cóm?—preguntava la mare, fent una mica l' enfadada per aixó del *amagatotis*; pero desitjant interiorment que las sèvas pobras nenas

poguessin trobar un medi de divertir-se sense que son pare se 'n enterés.

—Ja veurá si es fácil. Dissapte es lo día més á propòsit. ¿No tenen reunió cada dissapte 'ls del coro d' ell?

—Sí, ¿y qué?

—¿A quin' hora se 'n va 'l pare d' aquí?

—A las vuyt, després de sopar.

—¿Y á quin' hora torna?

—*Rigularment*, á las dotze bèn tocadas.

—Pues miri. Dissapte dirém que á casa la mestressa s' ha d' acabar un dol, y que vetllarém fins á la una ó las dugas. Al mitj día, tot dinant, ja quedarém, davant d' ell, en que vosté 'ns vindrá á buscar. Quan haja acabat de sopar li diu: Tú, Llorens, empòrtat l' altra clau del pis, perque ja sabs qu' haig d' anar á *ressibir* las noyas, y quan tú vindrás encare no serém aquí. Ficat al llit y no passis ansia, que jo no 'm mouré de casa la sèva mestressa, sigui l' hora que sigui, fins qu' ellas pleguin... ¿Ho comprén tot aixó?

—Tot aixó sí, pero, y ara ¿lo demès?

—Lo demès no pot ser més senzill. A las deu nosaltras plegarém, venim aquí, sopém ab una esgarrapada, 'ns vestim y ab un salt som al Liceo.

—¿Y al tornar?

—¡Dona! Al tornar lo pare roncará com un babbau y no sabrá si son las dugas ó las quatre, ni si venim de treballar ó de fer broma...—

Per pur compliment, la senyora Tecla va resistir-se encare una mica; pero com que 'n tenia més ganas que las sèvas fillas, va consentir en tot, y l' anada al ball va quedar definitivament aprobada per unanimitat.

Vels' hi aquí, pues, lo cóm y 'l perquè del extraordinari moviment que s' observa en aquell piset del carrer del Peu de la Creu.

La senyora Tecla es la primera que ha quedat á punt de solfa. Un mocador negre al coll y un de llana al cap y desseguida ha estat llesta.

Las noyas ja es un' altra cosa. L' una va de bruixa; la petita, cusint á estonas tota la senmana, s' ha arreglat un traje de passiega que pot mitj anar.

Lo únich que sa mare hi troba es qu' ensenya una mica massa las camas; pero en fi, quan se tè las pantorrillas bèn fetas, may es de més que 'ls joves se 'n enterin, sobre tot tractantse d' una noya soltera que encare no ha trobat xicot.

A cal Erasme tocan ja las onze. La senyora Tecla pica de péus y no fa més que rodar de l' una part á l' altra de la sala, donant pressa á las noyas.

—¡Vaja, no siguéu cansoneras! Veyám si gansejant gansejant, lo vostre pare 'ns atraparà aquí y farém un pá com unas hostias...

—¡Ay mare, no 'ns mareji! Prou engunia tenim nosaltres. Tú, Emilia, apúntam una agulla aquí al detrás, que aquesta cin'a no se 'm alsi.

—Ja veurás, noya, prou feynas tinch jo en posarme 's guants. Que te l'apunti la mare.

—¡Qu'ets mal agradosa!—

Per últim, després de mil incidents y petites disputas, las dugas noyas donan per terminadas las sèvas *toilettes* y 's llensan escalas avall com unas desesperadas, seguidas de la sèva mare, que ab veu de baix profundo 'ls va dihent:

—¡Psssst! Feu lo favor de no moure rúido..... encare se n'enterarán tots los vehíns...—

Al arribar á baix de l'entrada, obran la porta poch á poch y s'escorran cap al carrer, com unas anguillas.

—Bona nit tingan—diu una veu que surt de la sombra d'un portal.

—¡Ay, vigilant, quín susto m'ha dat!—murmura la senyora Tecla, tota sobresaltada.

—¿Que van al ball?

—Sí, pero ¿sab?... si veu en Llorens, fássins un favor; no li digui res. Hi aném per una broma, es no més anar y tornar.. Aquestas m'han entabanat.

—No perdi cuydado: ja sab que jo...

—Sí, per xo mateix.. vaja, santa nit.

—Que s'hi diverteixin forsa!

—Gracias, Félis, gracias..—

A cal Erasme tocan dos quarts de dotze.

Las dugas noyas prou voldrían corre; pero sa mare no pot ab la sèva ánima, y 'ls tira las riendas tot sovint.

—Feu lo favor d'anar una mica més sossegadas. Sembla que aném á buscar una llevadora...

—Es que d'aquí allá hi ha un bon *trecho* y á aquest pas hi arribarém á missas ditas.

UNA MÁSCARA A LA FRESCA.

—¿Veus aquesta mascareta tan lleugera y aixerida? Pues ara es lo primer cop que l'he vista tan... vestida.

—¡Uy! ¡no tantu, no tantu! Miréu aquestas també sembla que hi van.—

En efecte: pèl carrer del Carme baixan varias disfressas que sens dupte van al Liceo, com las fillas de la senyora Tecla.

Al arribar á la Rambla 'l moviment creix. La multitud composta de joves ab copalta y noyas disfressadas, *pasturadas* per los sèvas mamás s'aboca avall com una rierada.

Quan son devant del Liceo, la senyora Tecla casi bè s'aturdeix en mitj del bullici que arman los que miran, los qu'entran y 'ls venedors de tituls ab lo sèu marejador:

—¡Senyor y senyora pèl ball! ¡senyor y senyora pèl ball!

Ab prou feynas se pot passar. Los guardias municipals de caball prou s'están allí; pero no fan més qu'estars'hi, sense procurar que la gent que va al Liceo puga entrar librement.

—¡Noyas!—crida la senyora Tecla—¡no 'ns perdém! Veníu: poséuse una á cada costat... ¡Tú, Emilia, no badis! Pósat aquí á la dreta.

—No podrém passar;—diu la petita—ja li he dit que havíam d'anar per la acera...

—Torném un xiquet amunt donchs.

—Calla—observa la senyora Tecla—aquí hi ha un claro. Si aquest bon home tingués la bondat d'apartarse una mica...—

Y ab lo sèu aturdimient, sense saber lo que 's fa, la pobra senyora toca per la espatlla á un mirón que forma part de la muralla estacionada davant del Liceo, y ab la veu tan amable com pot, li diu:

—¿Voléu fer lo favor de retirarvos un pensament, heréu?—

Lo curios se gira y deixant caure un cigarrillo mitj consumit que duya enganxat en lo llabi inferior, exclamá:

—¡Tecla!

Es en Llorens, que al acabarse la reunió del coro ha tingut l'humorada d'anar á veure entrar las disfressas.

—¡Tecla!—torna á cridar l'home, agafant per una munyeca á la sèva muller,—¿hónt repunyalada vas?.. ¡eh, digas!—

Veyent que la sèva dona no li contesta, pèga llambregada al seu voltant y s'adona de las noyas, que disfressadas y tot, no deixan de ser las sèvas fillas.

—¡Ah! ¡ja ho enténch! ¡Vet' aquí 'l dol que havían d'acabar aquest vespre!.. Anar pèl m'n ensenyant las camas, com unas qualsevulgas...

—Pero Llorens, per mort de D u—murmura al fi la senyora Tecla avergonyida pèls crits del sèu home, que han anat formant un grupo al seu alrededor; ja veurás, ja t'ho explicaré...

—No necessari que m'expliquis res. Ja está tot explicat.. Tot aixó ha sigut una manganilla vostra... ¡A casa desseguida!.. ¡Ensenyant las camas!..

—¡Llorens, mira que!..

—No miro res; ¡á casa, dich!—

Sórt que las noyas portan careta ó sinó del sofoco lo que menos las havían de trénginar al carrer del Peu de la Creu ab unas *parihuelas*.

La vella murmurant en veu baixa, en Llorens renegant en veu alta y las fillas estolant la careta ab la mullera de las sèvas llágrimas, la comitiva 's posa en marxa cap á casa sèva, seguida al principi de varios curiosos que riuhén y que després de mica en mica van dispersantse, fins que 'ls deixan sols.

En Llorens tot lo camí no calla. La sèva dona,

VELLS VERTS.

Recordant aquells bons temps
de la seva juventut,
ell ha disfressat á n' ella
y á veure 'l ball han vingut.

de tan en tan, proba de replicar, abrigant encare la secreta esperança de que l' home s' eternirà y las deixarà tornar enrera.

Pero la indignació del marit creix á cada resposta de la pobra dona, de tal manera que davant del Hospital fins parla de boleyas, d' inflar caras y de ultras atrocitats del mateix tenor.

Convensudas de que es picar en ferro fret, las tres donas acotan lo cap, se despedeixen mentalment del Liceo y devorant en silenci las sevas amarguras, caminan resignadas cap á casa seva.

Al embocar lo carrer del Peu de la Creu, lo vigilant s' está sota un fanal cargolant un cigarret.

—¡Hola!—diu lo pobre Félics, ab totes las sevas quatre potas, no adonantse del marit que vé vint passos més endarrera—¡hola! ¡si que ha sigut anar y tornar!—

Ningú li respon.

—¿Y qué tal?—anyadeix lo vigilant, posant-selshi respectuosament al costat, per acompanyarlas;—¿s' han divertit gayre?

—¡Si senyor! ¡molt!—

Y 's plantan totes tres á plorar com unas Magdalenas.

A. MARCH.

COSAS Y CÒSSAS.

Gran desgracia es la de neixer burro; pero neixer burro guit, es desgracia y mitja. Un burro tranquil y pacient pot passar desapercebut, sense cridar l' atenció de ningú; pero quan lo burro té mal génit y á cada dos per tres espeterneja y aixeca las potas de darrera, ell mateix se proclama burro de primera forsa.

Lo burro guit no fa distincions. Veu la sombra de un crítich vara en má, y ja me 'l tenen ab las orelles dretas y etjegant un raig de guitzas. No es aixó lo més trist, sinó veure que fa lo mateix quan se li acosta algú ab la sana intenció de mudarli la palla de la menjadora.

Lo aplaudit poeta castellá Sr. Zapata tingué un día la idea caritativa de vestir ab la brillant versificació propia de sa inspirada musa, aquell es- perperento que ab lo titol de *Otjer* havia sigut tolerat per un públich poch exigent en punt á veritat històrica y á bonas condicions literarias. Ara bè: bastá que la generalitat de la premsa madri- lenya dongués al autor de aquella insensatés son merescut, reservant lo mérit contret per l' hábil versificador castellá, perque 'l bon Sr. Zapata corrés perill imminent de probar las ferraduras de un burro espiritat.

Lo Sr. Cañete s' ocupa del *Otjer*... ¡Donchs, guitza al Sr. Cañete!

Y guitza sempre contra tothom que no tinga 'l mal gust d' entussiasmarse ab las obras del se- nyor Ferrer y Codina.

En un periódich qual titol no volém citar, ja que si ho feyam podríam per burros posarnos al costat del autor de *Lo Pare inconveniencias*, aquest se desfá contra las criticas de *La Renai- xensa* y de *LA ESQUELLA DE LA TORRATXA*, en la única forma en que li es possible defensarse: ab las potas de darrera.

Pero senyor, hém dit al enterarnos de aquella esgrima tan propia del Sr. Ferrer y Codina: ¿hém sigut, per ventura nosaltres sols, los qu' hém trobat la seva producció, tonta, ordinaria, grotesca é impropia del teatro?

¿O es que 'l Sr. Ferrer y Codina, pensa anar empleant successivament las sevas armas natu- rals, contra tots los periódichs de Barcelona, que en termes més ó menos expressius han dit lo ma- teix que nosaltres?

En tal cas, vagi ab cuydado l' autor de *Lo Pare inconveniencias*, puig es tanta la feyna que se li gira, que fora fácil se li deslloriguessin las de- fensas, y sería altament sensible veure 'l privat en la flor de la vida, de la primera y mes carac- terística de las sevas facultats...

UNA...

Los seus ulls llensan espurnas
que á més d' un fan tornar groch:
y encara.. ¡no es pas als ulls
allí hont ella té més foch...!

UN JOVE QUE 'S DIVERTEIX.

—Noy, veig que badallas molt...
 ¡ja 't dich que l' has feta bona!
 ¡no se 't coneix poch que aquesta
 que vas es la tèva dona!

Perque la carrera de baquetas que se 'n ha endut l' autor de aquella obra desgraciada, es de las que forman época.

Fins los periòdichs que per llástima ó amistat han tractat de favorirlo, no han pogut menos de molestarlo.

Lo mateix *Diluvio*, que se las enginya sempre per marxar contra la corrent, li tira 'l pèl avall en la següent forma:

«La nova producciò del Sr. Ferrer y Codina no es ni molt recomenable, ni despreciabile.»

Ve *La Nació*, que conta al autor en lo número dels seus amichs polítichs (jen un partit ha de haverhi de tot!) y explica que avants de la representació, va dirli un conegut:

—«Van á xiular la obra.

—»¿La coneixen? ¿Es dolenta?

—»No sé si la coneixen; pero la *Societat de bombos mútuos*, ho ha acordat aixís.»

Y á continuació dona la rahó als que estavan disposats á xiularla, reconeixent (paraules textuales) que la obra tè frasses de gust duptós capassas sols de fer riure als que 'ls agradan las xocarrerias.

¿Per qué l' autor del *Pare inconveniencias* no gira la popa contra 'ls seus amichs més íntims que de tal manera 'l tractan?

Pero queda encare per obligarlo á pernabátres lo judici imparcial dels restants periòdichs, de tots los partits, de totas las opinións y de tots los gustos.

Consigna *La Vanguardia*, que l' autor «algo afortunat en la trama, no estigué tan acertat en los detalls» y que «l' obra sigué rebuda pèl públich ab algunas mostrás de desagrado.»

La *Dinastia* després de manifestar l' empenyo de alguns en aplaudir y celebrar certas frasses ó situacións, qu' eran rebudas per altres ab protestas, escriu lo següent:

«Una gran part del concurs censurá molt merescudament algunas frasses que 'l Sr. Ferrer y Codina preten

fer passar com á xistes y las quals son de malíssim gust. Volém creure que serán eliminadas en las successivas representacións. Si no ho son ho sentirém per l' autor qu' en determinats passatjes s' ha vist en la necessitat de recorre á xavacanadas pera fer riure á un red uhit número de gent.»

Confirma aquest judici *El Suplemento*, que després de examinar la comedia per actes y de consignar que aquests van cayent, fins á enfonsarse al final, afegeix:

«Algúns espectadors, molt poch, aplaudeixen, y dos ó tres vegados cridan al autor, qui 's presenta á la escena, una mica contra la seva voluntat.

»La comedia te un argument poch ajustat al seu títul.

»La comedia está escrita en prosa y de tan en tan brota algun vers. ¡Llástima que 'l Sr. Ferrer y Codina no haja sabut vestir ab millors galas la seva última obra!

»En general l' éxit es poch satisfactori y constituheix un nou fracás pera lo teatro catalá.»

¿No n' hi ha prou ab aixó? Donchs tè la paraula *El Diario de Barcelona*:

«Ni per l' argument, qu' es insignificant y fosch, ni pèls personatjes, antiquats alguns, inverossímils altres se recomana la nova comedia *Lo pare conveniencias*...

»En l' acte primer sembla que l' autor se proposá escriure una comedia de costums; pero en lo segon se 'n aná directament al género groixut (*de brocha*) convertintla en sainete y posant en l' un y l' altre alguns xistes de mal gust. L' acte tercer se presenta encare més débil que 'ls anteriors...

»L' autor ha salpicat l' acte primer de alusións y frases polítichs que aplaudí una part de la concurrencia y reprobá l' altre y que no son apropiats pera atraure gent al *Teatro Romea*. Lo públich va al teatro pera procurarse un bon rato y no ab la idea de oír conceptes que, sense requerirlos l' acció de la comedia y en una forma crua fereixin sas opinións y sentiments.»

La llistada es en tota regla.

Y ara m' adono de que falta encare lo que va dir *La Publicidad* al dia següent del estreno:

«De segur que l' autor de la comedia titulada *Lo pare conveniencias*, estrenada anit á Romea, 'ns tindrà per enemichs seus si dihem que la obra es dolenta, á pesar dels aplausos ruidosos que ressonaren al final de cada acte, cridant al autor á la escena: pero per més que anarem al teatro revestits de la major benevolencia, no poguerem fer us d' ella, perque la comedia es dolenta de debó.

»Tot en ella es convencional á voltas suporífera, y si entre mitj de un cúmulo de vulgaritats que feren riure al públich de las galerias apareix algun xiste ó equivoch de bona lley, lo obscureixen altres tan grossers, que merescueren correctiu de la part culta de la concurrencia.»

Queda per últim l' opinió de *El Diario mercantil*, qu' es curta y expressiva:

«Ahir intentarem assistir al estreno de la comedia *Lo pare conveniencias* posada en escena en lo Teatro Romea, y al finalisar l' acte primer nos retirarem del Teatro pera no fernos cómplices de semejante desaguisado.»

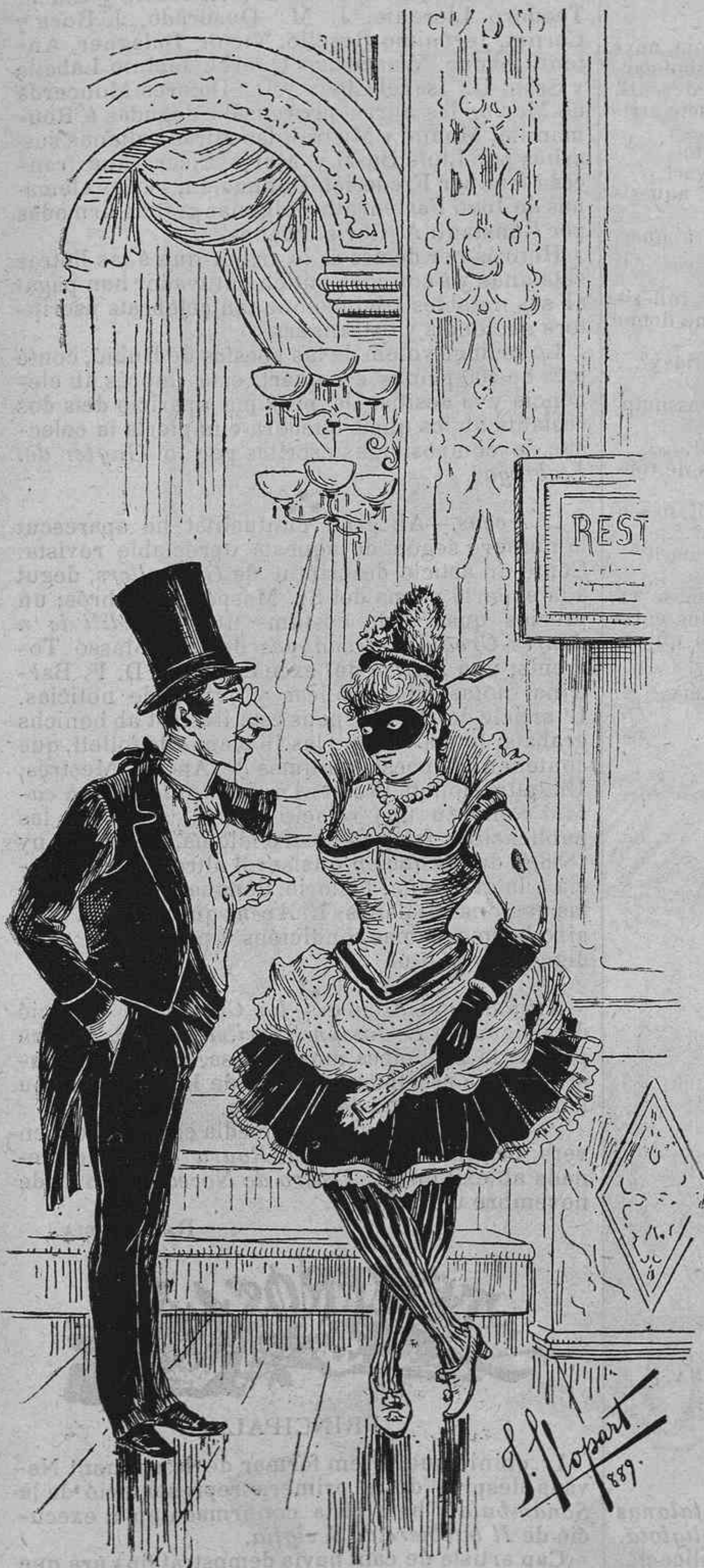
Aquí tè 'l S. Ferrer y Codina lo coro d' elogis que ha sapigut conquistarse ab la última producció del seu ingeni. Després de haver espremut lo cervell per fer una obra tan portentosa, sols falta qu' esgrimeixi 'ls seus medis de defensa contra tots los periòdichs de la capital, y contra 'l públich que s' obstina en deixar á las butacas del *Teatro Romea*, que riguin totas solas, cada nit que 's posa en escena *Lo Pare inconveniencias*.

Y si de aquesta feta no li cauhen las ferraduras, ja pot dir que las porta ben clavadas.

N. N. N.

DIÀLECH.

À LAS TANTAS DE LA NIT

—¡Ah! ¿Vas al restaurant, mascareta? Bueno, vès: quan surtis ja 'm trobarás aquí.

—¡Ay, ay! ¿No vens tú? ¿que no tens gana?

—Gana... gana, sí; pero de menjar, nó.

Lloch de la escena; un carrer de poca passada. La nit es fosca y humida; una boyra de *menor quantia*, pero que per aixó produheix los seus efectes, no deixa veure un burro á quatre passos. L'atmósfera está carregada de electricitat. Lo sereno canta, dich mal; *crida* las dugas. Tot es quietut y misteri.

Un home embossat fins als ulls, está fent centinella en lo llindar de una entrada.

De tan en tan pica de peus á fi de que no se li enrampin. Després murmura, dintre del embós;

—¡Pérfida!... ¡Malvada!... ¡Enganyarme á mí!... ¡a mí!... ¡Brrr!...

Y las dents li petan de ràbia... y de fret, tot barrejat.

En aquell moment passa un subjecte tot decidit y pensantse que 'l del embós li demana caritat, li diu:

—Dèu li fassi bè, jermá.

Y apreta mès lo pas.

Comensan á caure gotas menudas y espessas. Un llampech ilumina la escena. Lo drama s'acosta... ¡un drama terrible!...

Esperémnos... y pèl que pugui ser obrim lo parayguas.

De prompte se senten passos al cap del carrer. L'embossat s'aguanta la respiració.

Dos sombras apareixen de entre la boyra. Son un y una que venen de brasset.

L'embossat murmura «¡Son ells!» y dona un pas endavant.

L'embossat segon, vaja, l'arribat de nou, sense adonarse del que fa centinella, exclama ab véu de tenor conmogut:

—¡Deixam pujar! ..

A lo que respon la *embossada*, no menos conmoguda:

—¡Nó; no pot ser! Tu 'm vols perdre!...

Al sentir aixó l'embossat primer, pega un bot y s'interposa entre ell y ella, exclamant ab ràbia:

—¡Miserables!.. ¡Canallas!...

EMBOSSAT SEGON, *sentse un pas enderrera*.— ¿Quié es vosté?

EMBOSSAT PRIMER, *ab véu enrogullada pèl despit*.—Un home ultrajat que 's vol beure la tèva sanch, de gota en gota, desitjós de gosar mès tcmps ab la venjansa!

ELLA, *apart, espantada*.—Hi va á haver desgracias!... (*Cridant al sereno*.) ¡Ramón!... ¡Ramón! ..

EMBOSSAT SEGON, *refentse del susto*.—Vaja mestre, anéu á dormir qu' está molt núvol.

EMBOSSAT PRIMER.—¡Reira de bet!.. Tractarme de borrarxo!... ¡Aixó ja es massa!... (*Dirigintse á n' ella*.) Y tú perjura, que un día y altre m' estás jurant amor etern, ¿qué dius ara qu' he descubert los teus enredos?... Acostat, miram... miram á la cara, si es que tens valor ..

EMBOSSAT SEGON.—Si no s' en va d' aquí al moment, no responch de lo que pot succehir!

EMBOSSAT PRIMER.—¿Anármén jo?... ¡Impossible!... Si aquí ha de quedar'hi un dels dos!...

EMBOSSAT SEGON, *anantse á tirar á sobre de l' altre*.—¡Si no ca las!...

ELLA, *detenintlo*.—¡Per favor, Eduardo! .. (*Tornant á cridar al sereno*.) ¡Ramón!... ¡Ramooooón!...

LO SERENO, *desde 'l cap del carrer*.—¡Voy!

EMBOSSAT PRIMER, *fora de sí*.—Ja fas bè, en detenirlo... perque es un cobart! .. ¡Y tú, una qualsevol!... ¡Vaya un parll!...

EMBOSSAT SEGON, *tirantseli á sobre*.—¡Jo cobart!... ¡Ara ho veurás!

ELLA, *crident*.—¡Ramon!... ¡Serenooo!... ¡Ay, Déu meu!...

LO SERENO, *arribant*.—¿Qu' es aixó?... ¿Qué son aquets crits?..

ELLA, *esbarada*.—¡S matan! .. ¡S matan!...

LO SERENO, *descompartintlos*.—¿Y ara, que som noys aquí?... ¿Qué 's pensan que no hi ha més qu' esbolotar-me 'l barri?... ¡Sembla mentida que personas decents, möguin aquets escándols!... ¡A quíns temps hem arribat!...

EMBOSSAT PRIMER.—¡Deixéume estar, que 'l matol!

EMBOSSAT SEGON.—¡Fugiu, que l' haig d' escanyar!

ELLA.—¡Per Déu, sereno, óbrim la porta qu' aquets homes m' están comprometent!

LO SERENO.—Jo no obro á ningú... Tots tres al quartelillo.

ELLA.—(*Li parla en veu baixa*.)

LO SERENO.—Senyora, l' autoritat ha de ser inflexible!... (*Cambiant de tó*). Però, vaja, l' obro per no donar un escándol. (*Obra l' escala*.)

UNA VEU, *desde 'l segon pis*.—¿Qu' es aquets guirigay?... ¿Y la autoritat comporta aixó?

LO SERENO, *ab énfasis*.—L' autoritat en aquets assumpto ja hi ha prés.. cartas.

ELLA, *fugint escala amunt*.—¡Ay, lo meu marit!...

LA VEU DEL SEGON PIS.—Aquestas no son horas de rondar pèls carrers... ¡Ganduls!... ¡Aygua val!...

EMBOSSAT PRIMER, *fugint carrer amunt*.—Ha dit lo seu marit... ¿Pues no deya que 'l tenia á l' Habana?...

EMBOSSAT SEGON, *fugint carrer avall*.—¿Lo seu marit?... ¡Si m' havia dit qu' era viudal!...

LO SERENO, *que ha quedat fet un xop*.—'Lo mon se va espantllant cada día més... ¡Quíns misteris, quíns enredos... y quíns xafechs s' han de aguantar!... Si qu' estém bèn frescos... Sereno! dich, nublado!...

JUST ALEIX.

ANUNCI.

Faig á sabé á mos amichs,
coneguts y parentela,
que per causas que jo ignoro
la mèva dona y costella,
fa dos días y una nit
que no sè hont es ni hont navega.
Com que fora molt possible
que algún amich meu ó d' ella,
volguentme fe un gran favor,
la busqués pera convéncela
de torná ab mí, si no ho sab,
aquí van las sèvas senyas:
Se diu Lola, tè trent' ays,
es alta, cara morena,
tè una piga á ran de boca,
y un desitj sota l' aixella.
Si per etzar la trobés
y la porta á casa mèva,
Déu li pagarà 'l favor
d' haver fet un bè á la terra
y 'l que es jo, al qui me la porti
li clavarè un fart de llenya.

R. COLL GORINA.

LLIBRES.

LO GAYTER DEL LLOBREGAT.—*Poesías catalanas* de D. JOAQUÍM RUBIÓ Y ORS.—*Edició poliglota*. Lo volúm primer de aquesta notable publicació, que 's remonta als orígens de la restauració literaria de la llengua catalana, es un verdader monument, no sols p'el mérit de las composicions originals del *Gayter del Llobregat*, sinó també per las excelents traduccions que las acompañan,

las unas castellanas degudas als Srs. Lamarque de Navoa, Menéndez Pélayo, Federico Baráibar, A. de Trueba, Luís C. Viada, A. Rubió y Lluch, Teodoro Llorente, J. M.ª Quadrado, J. Roca y Cornet, Jerónimo Roselló, Victor Balaguer, Antonio Arnao, Wenceslao Querol, Jacinto Labaila y Sras. D.ª Isabel Cheix y D.ª Dolores Moncerdá de Maciá; las altras provensals degudas á Roumanille, Monné y Mistral; las altras italianas suscritas per Lluís Bussi y María Licer; una francesa feta per Frederich Donnadiu; varias alemanas de Joan Fastenrath y algunas gregas firmadas per Constantí A. Christomános.

Honrés per demès es lo tribut que á las lletras catalanas y á son més antich cultivador han pagat ab sas notables traduccions tan celebrats escriptors nacionals y extrangers.

Lo primer volúm de las poesías de Rubió, conté més de 400 planas en quart, está imprés ab elegancia y fa desitjar la próxima aparició dels dos restants ab los quals quedarà cumplerta la colección de composicions escritas per lo *Gayter del Llobregat*.

L' *Avens*.—Ab gran puntualitat ha aparegut lo número según de aquesta apreciable revista. Conté un article descriptiu de *Granollers*, degut á la experta ploma del Sr. Maspons y Labrés; un preciós quadro de costums titulat *L' idili de 'n Janret-Croquis pirenychs* del Sr. Massó Torrents; una *Intima* del excelent poeta D. F. Bartrina; notas bibliográficas y secció de noticias. L' article del Sr. Maspons está ilustrat ab bonichs grabats; lo mateix que las 16 planas de folletí, que contenen las poesías íntimas de Apeles Mestres. Un altre folletí titulat *Anuari bibliográfich catalá* comprén una relació alfabética de totas las publicacions fetas en nostre idioma, durant l' any 1888, y de las que en qualsevol altre san referencia á la geografia, historia, llengua y literatura de las regions catalanas. L' *Avens* que reuneix á tot aixó hermosissimas condicions tipográficas, se fa digne de son títol.

ALTRES PUBLICACIONS.—*La Ciutadela*, colección de articles de D. Joseph Surribas Riera. Forma part de la Biblioteca montanyesa, deguda exclusivament á escriptors del Plá de Bages, que véu la llum en la ciutat de Manresa.

PAU Y VIRGINIA.—Comedia en un acte y en vers, original de D. Emili Roura y Vila, estrenada ab éxit en lo *Teatro de Novedats*, lo 29 de novembre últim.

RATA SABIA.

PRINCIPAL.

L' opinió que varem formar de la eminent Nevada després de la primera representació de la *Sonámbula* l' hem vista confirmada en l' execució de *Il barbiere di Seviglia*.

Cap artista de cant havia demostrat fins ara que pot arribarse á cridar l' atenció sense possehir la primera materia, que per cantar es la veu. La Nevada supleix la deficiencia de la sèva ab un art exquisit, inimitable.

Entre las conversas d' entreacte, vaig sentir á

A MONTANYA. (Dibuix de Mariano Foix.)

—¡Marel!... ¡'L sinyò rector m' ha dit que soch molt maca y que quan serè gran me pen-
drà per majordona...!

un senyor, que al preguntar-li per la famosa artista, va respondre:

—Es una cosa bonica y bona; pero en una esfera molt limitada.

Frasse que sembla no dir res, y que no obstant es justíssima.

La esfera en que la Nevada funciona es limitadíssima, reduhint-se al domini de la *mezza voce*. Dintre de la mitja veu fa exquisitats, primors, maravelles... pero tréguinla de aquí y desapareix l' encant.

Una ópera entera, ab tota la sèva varietat de exigències resulta una càrrega feixuga per sa débil garganta. Lo vigor y la bravura son condicions agenas als seus medis. Y es per aixó que la Nevada seduheix y encanta; pero no entusiasma.

Hi ha que sentirla en la cansó *Misoli* de la *Perla del Brasil*, que cantá en l' últim acte del *Barbero*. No 's comprén que la veu humana pugui arribar tan enllá. Té arrobaments que 'ns fan comprendre la veu dels àngels: perlats, trinos, notes filadas que fan un efecte casi sobrenatural. ¿Per qué una artista de tan limitadas facultats, pero dintre de aquests límits mateixos tan verdaderament superior á tot lo imaginable; per qué ha d'embrancarse ab óperas enteras que no s' han escrit per ella? ¿No li valdria més recorre 'l món com una concertista excepcional?

Tres, quatre ó cinch pessas de concert adequadas als seus medis, sense las caygudas que la totalitat de una ópera ha de ocasionarli necessàriament, li valdrien ovacions entusiastas, que avuy se veuen contrastadas en aquells passatjes que se li rebelan. Lo públich disfrutaria 'l doble, y la fama la proclamaria estrella de primera magnitud en lo cel del art.

D' altra manera li succehirá per tot arreu lo que aquí á Barcelona. Los filarmónichs, quan regeixen preus excepcionals, van al teatro ab tirabuquet. A l' un platet de la balansa hi posan las facultats y 'l mérit del artista; al altre las quatre pessetas d' entrada. Tot va bè quan la balansa 's manté equilibrada ó las facultats y 'l mérit pesan més que las quatre pessetas... Pero ¡ay del infelís artista, si 'l platet de las quatre pessetas se 'n va avall!... Lo disgust se desborda y ho arrastra tot, fins aquells escassos moments de ditxa inefable que no tenen preu. Una petita relliscada produheix una gran cayguda: un petit pecat venial ocasiona una eterna condemna.

La Nevada podria evitarse aquest perill renunciand a l' ópera, que per altra part executa com una actrís estudiosa y cuidadosa en gran manera. En la música de concet brillaria com un astre sense tacas.

LICEO.

Per ahir dijous estava anunciada la inauguració de la temporada de Quaresma.

Se parla de si, després de Pascua, se posará en escena l' ópera del mestre Bretón *Gli amanti de Teruel* ab tan aplauso rebuda pèl públich de Madrid.

Senyor Bernis, si m' ha de creure, no desaprotiti tan excelent idea.

ROMEA.

Se m' ha dit que l' autor de *Lo pare inconveniencias* ha escatat la sèva obra, procurant netejarla tot lo possible.

Ara m' explico l' estat anormal del Sr. Ferrer y Codina. ¡Haverse de menjar un home sol totas aquellas sobras que destinava per regalo del públich, no hi ha estómach que ho resisteixi!...

ESPANYOL.

Ab molts bons auspicijs ha inaugurat sas funcions la companyia valenciana dirigida pèl senyor Bolumar. Lo públich no 's cansa de riure, sentint las gracias del idioma valenciá, qu' en relació ab lo catalá resulta una especie de andalús plé de sandunga.

En la execució de la comedia *El Bort*, lluhí sas excelents facultats de actor cómic de bona ley, lo Sr. Bolumar, secundat admirablement per las Sras. Aparicio y Mari y 'ls Srs. Plumer, Soler, Huertas y Bello.

En la sarsueleta *¡Quién fuera libre!* notarem també un execlent conjunt, lo qual no podrá menos de proporcionar bonas entradas al elegant teatro del Passeig de Gracia.

TÍVOLI.

Dijous: *Lucrezia Borgia*: éxit regular.

L' endemá *Hernani*: éxit més que regular.

Dissapte *Faust*. Lo públich rebé ab mostrats de agrado 'ls esforços dels laboriosos artistas que s' encarregaren de la interpretació de la famosa partitura de Gounod. Sobressortiren lo barítono Sr. Ventura y 'l baix Sr. Verdaguer.

L' éxit de la temporada continúa sostenintlo *L' Africana*, que 'l diumenje á la tarde motivá l' aparició del cartell indicant que quedavan despatxadas totas las localitats. ¡Y quín plé més colossal!...

Decididament, la *democratisació* de l' ópera ha de produhir tan excelents resultats á la empresa, com profitosa influencia en lo gust de aquella part del públich, que per lo excessiu dels preus se veyia privada de saborejar tan agrados espectáculo.

NOVEDATS.

Están en ensaig los melodramas titulats: *Una madre* y *El hijo del crimen*.

Los tíuls prometen.

CATALUNYA.

Los domingueros es un quadret de costums madrilenyas, d' escás argument y poca novedat.

Un ball de criadas y soldats: una familia que berena en la taula de un *merendero*: los afanys de una mare de familia perque la sèva filla no senti paraulas lletjas y perque 'l seu marit no s' engresqui contemplant escenas poch edificants: tres gomosos que fan l' amor á una raspa: un soldat de caballería que brama de celos: un cotxero y una dida, tots dos asturiáns; un quart gomós curt de vista y una comparsa de xulos que 's dirigeixen á la Plassa de Toros, tot això barrejat ab un vals de Strauss, ab unas coplas y ab una cansó gallega, proporciona mitja horeta d' entreteniment y contribuheix á fer passar la estona.

L' execució bastant ajustada.

CALVO Y VICO.

La pessa *Doctor en medicina* abunda en escenas cómicas y xistes de bon género.

El nuevo Colón ó *El submarino Peral* está destinat á enaltir l' invenció da que avuy s' ocupa tot Espanya. Lo públich va rebre l' obra ab agrado, celebrant la bona sombra de un marino andalús qu' es lo tipo més culminant de la producció, y aplaudint l' apoteosis que representa 'l fondo del mar veyentse 'l torpeder submarí atravessar-lo ab una llum eléctrica á la proa.

Y ara si es que vol lo Cel que las probas vagin mal, pot consolar-se en Peral: al teatro han anat al pé!

N. N. N.

UNA NENA DISFRESSADA.

—Tots diuen que per Mascota
tinch lo qu' es diu un bon tipo;
pero á pesar del que diuen
no hi pogut trobar cap Pippo.

CARTAS D' UN MORT Á UN VIU.

III.

ULTRA-TOMBA. (SENSE FETXA.)

¡Quan jo 't deya, Patrici, fa pochs días,
qu' aqueixas cartas mèvas
tal volta ab interés las llegirías!...
Ja sè que 't quedas fret cada vegada
que rebs per má invisible
los mèus escrits. La mort te sembla horrible
perque 'n tens una idea equivocada.

Desitjo serenarte
y vull fer que ab lo temps te tranquilisís:
procuraré ab bon zel acostumar-te
á ser tranquil com jo, pera lliurarte
d' atrocitats. Ja ho lograrás, no frisis.

M' ha tocat enrahonar ab gent guerrera;
ahir lletras, avuy plans de campanya.
La gent més bullanguera
son los soldats qu' havém tingut á Espanya.
Si poguessen aquí armar sarracina,
cada moment tindriam saragata.

La sort qu' aquí 's domina
l' ardor més ferm, y tot impuls se mata.
He vist á en Prim, y ab expansió y frescura
havém parlat de cosas sustanciosas,
y ab gran desenvoltura

m' ha preguntat una munió de cosas.
Y al enterarse del estat precari
en que, al morirme, vaig deixar la terra,
com si volgués tornarhi
clohía 'l puny ab ademán de guerra.

¡Renoy y cóm s' enfada
quan li parlan del món, de la justicia,
d' aquesta bola inmensa desbordada
que roda sense fi!—«Me fa malicia
pensar en las infamias qu' allí 's veuhen;»—
m' ha dit.—«Surto de tino
quan penso que, ab tants anys, mentres retreuhen
la mèva mort, se salva l' assassino.

¡Quína farsa! Una colla de trapellas
son los polítichs espanyols. ¡Oh! miri:
tinch esquerdadas quatre ó cinch costellas,
má alevosa va enviarme al cementiri,
y si es cert que la patria encare plora
lá mèva mort, la infamia está sens' cástich.

¡No veji Dèu, xiquet! encare es l' hora
que 'ls mèus butxíns s' han de trobar. ¡Quín fástich!

—Escolti, don Joan: ¿y si 'ls trobessin?...
suposém que de sopte 'ls envihessin
aquí. Digui ¿qué foren?

¿Son aceptats los criminals que moren?
—Sí, home, sí. Deu pensar, y aixís s' explica,
qu' al perdre la existencia
la carn fuig, y la mort nos purifica.
Per 'xó aquí tots som uns. No hi han contraris;
existeix la igualtat més verdadera.

—Y, escolti: acostumat vosté als desvaris
d' una existencia purament guerrera,
estant en la inacció, vosté 's deu fondre.

—Cá, no; també 'm bellugo:—va respondre.—
Junt ab altres companys qu' allá á la terra
van fer molt de renou, fem una colla
que, sense moure guerra,
espargím tot enredo ó tota embrolla,
y fem callá al que xerra.

Ha d' entendre qu' aquí cada persona,
diguemho aixís, dos qualitats ostenta:

ánima y cos. Si la volada dona
aquella fins al cel, allí 's presenta
Sant Pere ab la balansa, y pesa y falla;

y, com si escullís prunas,
á moltas las enjega, 'n pren algunas,

hi ha qui protesta, hi ha qui plora ó calla.
Si alguna qu' ha d' anar al purgatori

ó al infern, mou rahóns, San Pere 'ns crida,
nosaltres acudím, y 'l rebombori

s' acaba desseguida.

Lo cos nó: ¿veu? Lo cos, ja es altra cosa;
tots los cossos aquí sempre 's reuneixen,

y, encare qu' están junts y discuteixen,
cap s' embolica ni á enfadarse gosa.

Jo, xiquet, he passat la mèva pena;
també duya pecats damunt l' esquena.

Purgatori 'm van dar per cent vint días,
y al volguer registirme,

va vindre... ¿quí dirías?...
Napoleón primer, y aixís va dirme:

—«Xiquet, aquí 'ls valents tots s' amanseixen,
»n' hem fetas de molt grossas;

»vés á purgá algún temps, qu' aquí 'ns coneixen.
»Jo també ho he passat. Treute las brossas,

»aquí no hi entran més que 'ls qui ho mereixen.»

—¿Y 'n va sortir?

—Es clar; net, sense tara.

—¿Y tè l' ánima al cel?

—Sí, hèn tranquila.

—¿Y 'ls óssos no hi van may?

—Si vull, desd' ara.

UN NEN DISFRESSAT.

—Aixís, ab aquest copalta,
y ab la livita y bastó...
¡está clar que qualsevolga
'm pendrá per un senyó.

Va transformantse 'l cos, mentres s' enfila;
y al sè allí es tot distint.

—¡Es admirable!

—No 's veuhen óssos.

—¿No?

—¡Cál... Si 'm vejessis,

al cel soch guapo, xich. Es molt probable
qu' allí no 'm coneguessis.

Ara hi vingut aquí de cop y volta:

d' en tan en tan es bo fer la brometa.

Al cel s' ha d' estar sério sempre. Escolta:

y tú, ¿qu' érats sent viu?

—¿Jo?... res. . ¡Poeta!

—¿Fa días qu' ets aquí?

—No, un mes y pico.

—Y l' ánima: ¿hont la tens?

—Encare vola

—¿No ha anat al cel?

—Tinch por.

—No m' ho explico:

¡cóm diantre deixas l' ánima anar sola?

Pórtala cap amunt y vé's qué 't diuhen.

¿Quína por pots tenir?

—¡Si cástich donan!...

—Nó, home, nó; al cap de vall, á n' els qu' escriuhen,
alguns días de llims y ja 'ls perdonan.

—Ho faré.

—Vina aviat: es millor *xeixa*.

Ja 'ns veurém allí dalt. ¿Veus? ja 'm remonto.

Aviat ne surtirás.

—¿Y 'l cástich?...

—¡Deixa!

¡prou cástich ha tingut 'l qu' ha estat tontol!...

Noy, sense darme temps, la calavera
d' en Prim s' ha fós. Estrany rumor sentía
y obría 'ls ulls, amich, per veure 'l qu' era;
y com més los obría

menos hi veyá. ¡Veya una ceguera!

¡Bah, bah! he dit: per avuy ja tinch assunto.

Demá, si acás tinch temps, dono un vistasso,
m' entero bè de tot, duptes traspasso;

miro 'l camí del cel, y... ¡arriba! hi munto.

Ja ho sabs Patrici amich. Penso enterarte

de tot lo qu' aquí veji.

Mentres vas esperant un' altra carta

prega á Dèu qu' al pujarhi no 'm mareji.

Per la copia

S. GOMILA.

Es tal lo disgust que reyna en lo *Círcul del Liceo*, lo cassino més aristocràtic de Barcelona, que no sería extrany se prengués per la majoria dels seus socis una resolució encaminada á demostrar que 'ls homes que serveixen per ciutadans benemérits y hasta per catalans ilustres, no tenen condicions suficients pera figurar com á socis honoraris de aquell círcul de recreo.

L' enfado reconeix per causa l' impossibilitat en que s' ha vist l' indicat círcul de conservar l' elegant pabelló que ab motiu de la Exposició universal, construhí davant del Castell-Restaurant dels Tres Dragons

Las gestions practicadas al efecte no han donat resultat. D. Francisco s' ha tancat á la banda: una de dos: ó que li cedeixin lo pabelló ó que 'l tirin á terra.

¿Tenim ó no tenim energia?

Ara 'l *Círcul del Liceo* está que trina.

Pensar que durant l' época de la Exposició no visitá un sol personatge important lo Gran Tea-

tro, sense que 'l Círcul l' obsequiés ab un refresch escullit!... Vaja, que bè hi anava D. Francisco á pendre un mantecado, ó á rosegar un parell de pastas...

¡Y ara girarse de aquesta manera, posantlos en pitjor condició que á l' empresa de las montanyas deliciosas, que á la dels caballitos y á tantas altres que han quedat arrapadas en los Jardíns del Parch!...

N' hi ha per incomodarse.

¿Vol lo *Círcul del Liceo* un consell que tal vegada li facilitarà la realisació dels seus desitjos?

Basta que dirigeixi una comunicació al ciutadà benemérit, declarantli guerra á mort en las próximas eleccions municipals.

Ab menos representació que l' aristocràtic *Círcul del Liceo*, ab menos elements y sobre tot ab menos fortunes, altres associacions han dictat la lley á tan encopetat personatge, trayentne sempre lo que 'ls hi ha donat la gana.

Per més informes, dirigeixis lo *Círcul del Liceo* á la colla del Arrós.

Lo carnestoltas va de capa cayguda.

No n' hi havia prou ab que la Rúa sigués cada any més magre, que 'ls duenyos dels principals cafés de la Rambla, Plassa Real, Plassa de Catalunya y Passeig de Gracia han pres l' acort de no deixar entrar disfressas en los seus respectius establiments.

—Donchs si se 'ns priva l' entrada als cafés—deya un aficionat á disfressarse—ahont volen que aném á fer la brometa... ¿á las iglesias?

Hi ha que desenganyarse: lo Carnestoltas no

MASCARONS.

—Ab aquest cap tan petit,

noy, fas molt goig, com hi ha nèu.

—Es que 'l que falta al meu cap,
ho han afegit á n' al teu.

pot sostenir-se, perque ab més ó menos animació, tot l' any es Carnestoltas.

Hem rebut l' humorístich cartell de la gran Exposició Universal que prepara 'l Niu Guerrer.

«L' Exposició barcelonina, ni cap de las que fins ara s' han celebrat han sigut universals per més que s' ho hajan dit, perque l' univers se compon de terra y cel, y aquest no ha concorregut á cap d' ellas.»

«Lo Niu, que no 's para en barras y sab ahont tè la mà esquerra, vol omplir aquest buit armant una gran exposició universal humorística, que no sols ha de fer tró, sinó una descargá eléctrica.»

«Hi concorrerán á més del vehinat del sol y las estrellas, los Antipodas, la terra de Xauxa, l' Andalusia del Clot, las Batuecas, lo pais dels Cegos, Babia, lo Vall d' Arán, las Termópilas, entre Totsants y Manresa, l' insula Barataria, l' Pais de l' Olla, l' ista Misteriosa, la de Sant Balandrán, lo Liliput, la Seca, la Meca y la Vall d' Andorra.»

«Perque tot sigui bèn fet, la obertura tindrà lloch lo dia dos del vinent mars, encare que no més hi haja quatre fustotas y pellingos; y l' inauguració oficial se farà quan tot estiga llest y 'ns vinga bè, convidanhi als primers personatjes de totas las nacions de aquest món y del altre, quedant prohibida l' entrada als Emperadors, Reys, Reynas y demès peixi-minuti.»

«A fi d' evitar cofis y mofis y compares y comares s' ha acordat suprimí 'l nombrament de Jurats y aixís no 's podrà dir que s' han untat las rodas pera obtenir algun premi.»

«Los expositors se jutjarán ells mateixos los seus productes y proposarán á la Directiva los premis que desitjin obtenir.»

«Se donarán medallas d' or, de plata y de bronzo y un GRAN DIPLOMA DE HUMOR, que 's concedirà al que haja presentat l' objecte que fassa riure més als visitants.»

«Mentres permanesca oberta l' Exposició tindrán lloch innumerables festas y regositjos, com son concerts d' orfeóns, certamens, congressos humorístichs, corridas de sachs, tiberis, pero sobre tot molts TIBERI-, etc., etc., advertint que com som molt formals, si alguna cosa no l' arribem á fer, los hi quedarém á deure.»

«Avis important:—No hi haurá goteras, ni s' esquerdará cap pont.»

Tal es lo breu extracte del cartell-convocatoria, suscrit en lo Local del niu ab fetxa 15 de febrer y autorisat per los següents personatjes:

Lo president: PRÍncep de OLOREULA.—Lo comissari popular: MANEL BARCELONA.—Lo secretari: CARLOS PELUT-SIGUI.

Per la nostra part, si l' Exposició resulta lo que 's proposan sos iniciadors, com es d' esperar de una societat com lo Niu guerrer, qu' en materia de bon humor no 's deixa empetar la basa per ningú, dedicarém al certamen una detallada revista.

Dimars que vè, tindrà lloch en lo Teatro Principal lo ball anual de máscaras que s' acostuma á donar á benefici de las societats filantrópicas francesas:

Donat l' objecte humanitari d' aquesta festa y la expansiva alegría que en ella sol reynar, desde ara li augurém un éxit brillantíssim y molt profit per las societats benéficas francesas de Barcelona.

UN MORO DE VEYNAT.

Aquest home, tot fent broma, á mí no m' enganya pas: es un matutè, que passa contrabando á dins del nas.

Cassat al vol:

—¿Qué tal te sembla la Nevada?

—Una artista superior, sobre tot quan smorza las notas.

—Es lo que jo dich: per esmorsar la nata... ¡llástima que no serveixi per dinar!

S' ha tractat de nombrar académica de la llengua á l' eminent escriptora D.ª Emilia Pardo Bazán.

Y tot desseguit hi ha hagut académich que ha sentat ab lo doctoral to següent principi:

—«La porta d' entrada de l' Academia es massa estreta, perque pugan passarhi 'ls polissóns.»

¿S' ha vist galanteria?

La dona no podrà servir per advocada, ni per metjessa, ni per ingeniera, ni menos per notaria, ja qu' en molts cassos en lloch de donar fe, la faria perdre.

Pero negarli aptitut per ser académica de la llengua... sobre tot de la llengua... ¡es una injusticia!...

Y además una mengua.
¿Qué li queda á la dona si li quitan la llengua?

Tè la paraula *El Imparcial* de Madrit:

«Segóns noticias s' està procedint ab gran activitat á terminar lo baláns de la Exposició universal de Barcelona.

»A jutjar per los traballs parcials terminats fins ara, lo déficit alcansará á la respectable suma de vuit ó deu milions de pessetas.»

¿Ab tiberis ó sense tiberis?

Y á propósit:

L' únich periódich de Barcelona que retxassa

la idea de que 'l govern s' encarregui del déficit de la Exposició, es *El Barcelonès*, orgue (aixís s' ha de dir, y no orga com diu *La Reinaxensa*) del Sr. Batlle.

Sembla extrany, ¿veritat?

Y no obstant, la cosa es naturalíssima.

Per encarregar-se l' Estat del déficit de la Exposició, seria menester practicar un rigurós examen de comptes, y aixó no succehirá

¡Ensenyar los comptes!... Primer morir.

Lo Panorama de Montserrat continua veyentse molt visitat, especialment los dijous y diumenjes de cada senmana.

Días endarrera ho sigué pèls nens del Assilo Naval, invitats per l' empresa, la qual ha invitat també als pobres vellets que corren á cárrech de las Germanetas dels Pobres.

Quan la comissió encarregada de fer un obsequi al ciudadá benemérit acudí plena de bons intents, al domicili del eminent juriconsult D. Manuel Durán y Bas, aquest va negarse á contribuir, ni que fos ab una pesseta.

—Ja n' hi ha prou—devia pensar—ab lo que hi fet per aquest home. Bó y bó vol dir bobo. Jo me 'n hi emportat tota la feyna y ell se 'n ha endut tota la gloria... ¿Y voldrian ara que?... May de la vida.

D' aquesta feta 's modificará en sentit culto una antigua locució catalana. Ara tothom en lloch de *cornut* y págali 'l beure, dirá ab D. Manuel: —Marqués y págali la corona.

Diu un diari local:

«En la casa número 13 del carrer del Bonsucès s' hi han colocat quatre canalóns. Com que

la casa pertany á un individuo del Ajuntament, suposém que se li haurá concedit butlla pera faltar tan obertament á las ordenansas municipals.»

¡Qué s' hi farà! Feta la lley, feta la trampa.
Fet lo regidor, fet lo trampista.

Un recort histórich.

Está derribantse la gran casa de la baixada de la Condesa de Sobradiel, que fá cantonada al carrer dels Gegants.

En los baixos de aquella casa hi havia unas voltas molt robustas.

Allí, segons tradició, 's reuní la Junta de defensa de Barcelona, durant lo bombardeig ordenat pèl general Espartero.

En una casa particular:

—¿De qui es aquest retrato?

—De la mèva dona que vaig perdre fa algun temps.

—¿Y de qué va morir?

—No ha mort pas.

—Y donchs?

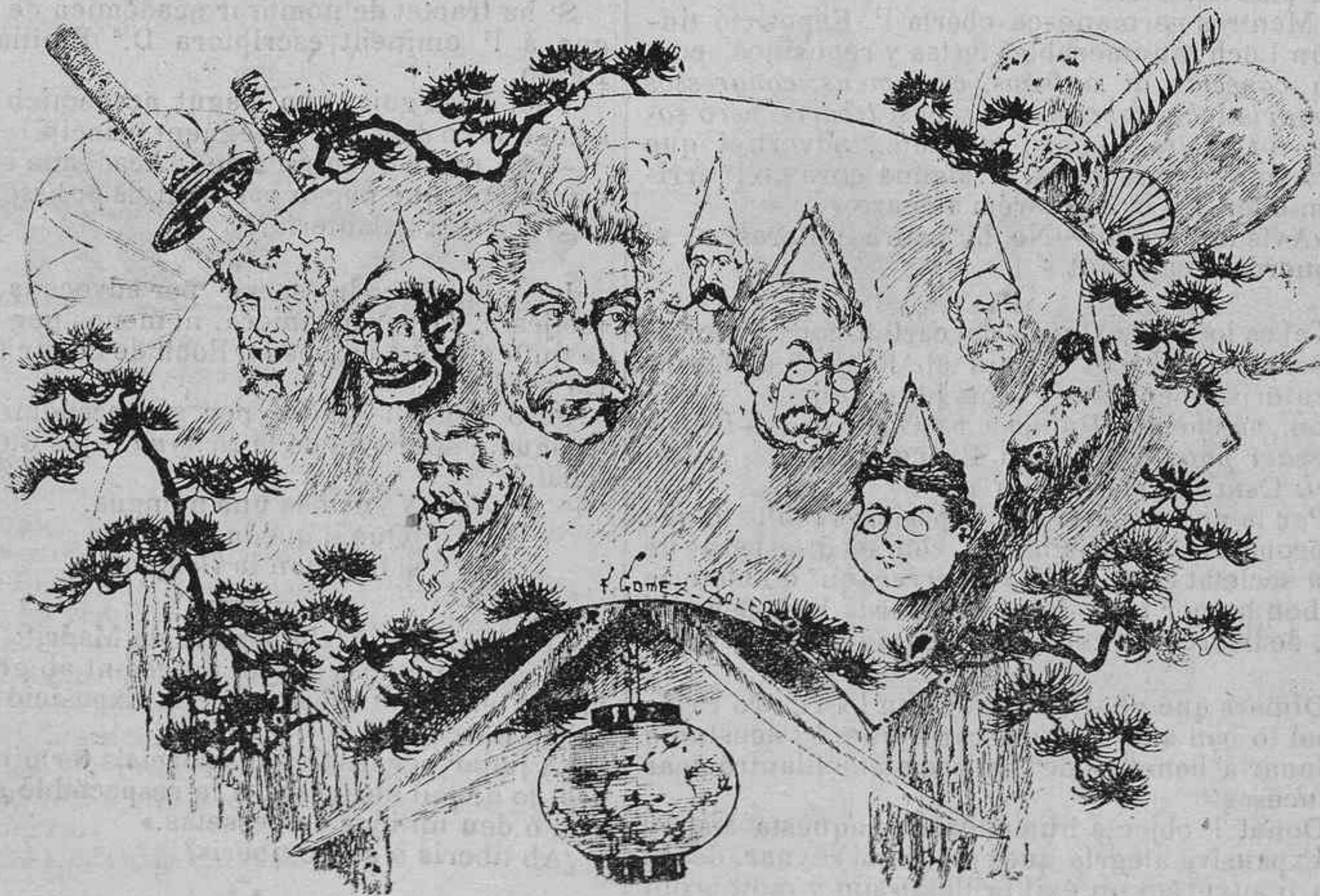
—Se va escapar ab lo mèu dependent.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Ma-u-ri-ta-ni-a.*
2. ID. 2.ª—*Jo-vi-ta.*

CAPRITXO DE CARNAVAL.

Un mostruari de caretas bo, en aquestos moments crítichs, pèls desocupats que vulguin disfressarse de polítichs.

OBRAS DE VENTA

EN LA LIBRERÍA ESPAÑOLA DE LOPEZ.

Ptas.	Ptas.	Ptas.	Ptas.
ADOLPHE BELOT			
La Boca de la Sra. X. 2	Venganza Secreta. 2	El Proceso de Saint-Maixent. 2	Rigolo. 2
Las Fugitivas de Viena. 2	El Punto Negro. 2	La Condesa de Rahon. 2	Los Ojos de Emma-Rosa. 2
Reina de Hermosura. 3	Un Yerno. 2	La Confesion de un Bohemio. 3	La Celestina. 2
La Sultana parisién. 2	El billete de mil francos 189-H-981. 2	El Vizconde Rafael. 2	El Rastaguouère. 2
La Fiebre de lo Desconocido. 2	EMILE RICHEBOURG		La Sonámbula. 2
La Venus Negra. 1'50	La Señora del Velo negro. 2	La Fatalidad. 1'50	El Condenado. 2
Los Misterios mundanos. 1'50	Juan Lobo. 3	La Venganza del Vizconde. 2'50	La Agencia Rodille. 2
Las Bañistas de Trouville. 2	La Petite Mionne. 4	Pivoine. 1'50	La Heredera. 2
La Señora Vitel y la Señorita Leliebre. 2	El Crimen de Grandvale. 2	Mignonne. 2	El Hotel del Gran Ciervo. 2
La Cárcel de Clermont. 2	La Obra del Mal. 2	La Señorita de Compañía. 5	Cuatro Mujeres. 2
Flor de Crimen. 6	La Heredera. 2	La Perla del Palais-Royal. 2	La Casa de Salud de Auteuil. 2
Elena y Matilde. 1'50	Una mujer celosa. 1'50	La Hija del Asesino. 2	Paula Baltus. 2
Dos Mujeres. 1'50	La Bella Valentina. 1'50	El Secreto del Titan. 2	Olimpia. 2
Locuras juveniles. 1'50	Las Madres. 1'50	La Sirena. 2	Gabriela. 2
Los Estranguladores. 2	El Odio. 2	Una Pasion. 2	La Casa Roja. 2
La Gran Florina. 2	Segun sus obras. 2	La Gitana. 2'50	La Mansion del Misterio. 2
El Drama de la calle de la Paz. 1'50	La Familia Lionnet. 2	Los Amores de Olivier. 2	La Reina de la Noche. 2
El Rey de los Griegos. 2	Las Víctimas. 2	La Amiga del Marido. 2	La Salpêtrière. 2
La Jorobada. 1'50	LÉOPOLD STAPLEAUX		El Mercader de Diamantes. 2
ARTHUR A. MATTHEY			
La Bella Julia. 1'50	La Novela de un Padre 1'50	El Castillo del Aguila. 2	Arnoldo Desvignes. 2
¿Quién es ella?. 1'50	OCTAVE FEUILLET		Una Familia parisién. 2
El Gabinete color de rosa. 1'50	El Diario de una Dama 1'50	Genoveva Galliot. 2	La Novela de la Miseria. 2
El Casamiento del Suicida. 2	Historia de una Parisien. 2	El Crimen del Teniente. 2	Los Amores de un Loco. 2
La Niñera. 2	PONSON DU TERRAIL		El Asesino de Marieta. 2
Teresa Buisson. 2	El Diamante del Comendador. 1'50	El Hijo Adoptivo. 2	La Mujer del Prusiano. 2
La Fiesta de Saint-Remy. 2	XAVIER DE MONTEPIN		El Marido y el Amante. 2
La Hija del Amante. 2	La Hija de Margarita. 15	Blanca de Présles. 2	La Hija del Maestro de Escuela. 2
La Hija Madre. 1'50	Su Majestad el Dinero. 7'50	El Incendiario. 2	El Idiota. 2
El Rey de los Mendigos. 2	Su Alteza el Amor. 9	Las Metamorfosis de Ovidio. 2	Juana-María. 2
El Pasado de una Mujer. 2	Madame de Trèves. 3	Mamá Lison. 2	Maria-Juana. 2
	El último Duque de Hallali. 3	La Condesa de Kéroual. 2	Adriano Couvreur. 2
	Una Nueva Bailarina. 2	Perina Rosier. 2	El Médico de Brunoy. 2
	Simona y María. 6	El Consejo de los Doce. 2	El Parque de las Ciervas. 2
		Perdita. 2	El Compadre Leroux. 2
		Cortesana y Duquesa. 2	Pascual Saunier. 2
		La Matrona. 2	La Hada de los Sauces. 2
		Una Araña parisién. 2	La Caza de las Medallas. 2
		La Baronesa de Worms. 2	
		Dinah Bluet. 2	
		La Vizcondesa Germana. 2	
		Angela. 2	

ESTÁ PARA VER LA LUZ PÚBLICA

EL AÑO PASADO

LETRAS Y ARTES EN BARCELONA
POR
J. YKART

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, 6 bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

3. ANAGRAMA.—Castelló-Costella.
4. MUDANSA.—Ras-Res-Ris-Ros-Rus.
5. TRENCA-CLOSCAS.—Espluga de Francoll.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Leandro.
7. GEROGLÍFICH.—Per pessetas un marquès.

XARADAS.

I.

A una florista de la Rambla.

Fassi sol ó estiga núvol,
fassi fret ó bè calor,
sempre 't veig al mateix puesto
de la Rambla de las Flors.

Creu, florista, que m' agrada
y m' inspira 'l tèu tipet,
y com jo, quart-bella cara
fa aturá á algún senyoret.

Jo 't contemplo de vegadas
ab una tot á la má
regalarla ab simpatía
á algún gomós casulá,
tot tirante ell certs piropos
perque li posis al trau.

y de segur que tú pensas:

(ay, quin jove mes... babau.)

Es vritat que una floreta
la donas per obsequials,
mès quan un pomet te 'n com
llavors los fas deixá 'ls rals.

¡Dos-tres! exclama algún tipo
veyent tos rissats cabells,
y sols per mirarte 't compra
una rosa ó uns quants clavells.

A mí també m' entusiasmas
y molt m' agradas, formal;
y fins flors te compraria
pero... 'm falta 'l principal.

Conech que de una hu-tres-
quatre
vehina ets, puig molt t' escau
lo blanch mocador de llana
al coll, y devantal blau.

Y sabent las bellas prendas
que ton galan tipo enclou,
bè 's pot dir qu' es bèn guardada
la taula número nou.

J. STARAMSA.

II.

Si los-tres fa bon primer
aniré ab la tres doblada
á veure la tot que 'n Quer
regalá á la Reparada.

FIBLA.

ENDAVINALLA.

Me tè Madrit, Alicante
Sant Gervasi, Sarriá;
en cambi no 'm pot tenir
Barcelona ni Malgrat.

DOLORS MONT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.—Carrer de
Barcelona.

4 7 3 7 8 1 2.—Id. id.

3 5 1 7 3 4.—Id. id.

2 1 7 4 7.—Id. id.

3 2 1 7.—Id. id.

7 6 7.—Id. id.

8 5.—Nota musical

4.—Consonant.

SUTERO, FUROR Y C.^a

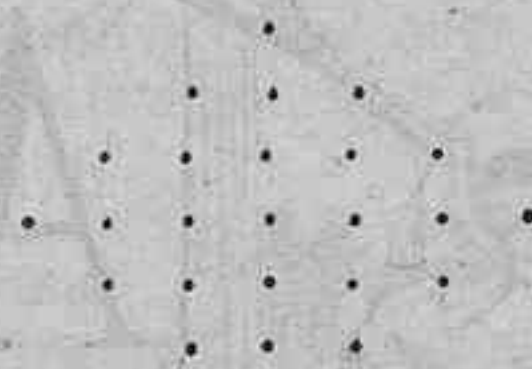
TRENCA-CLOSCAS.

Emilia, Nieves, Donatila Plácida, Aurelia, Rosalia, Obdu-
lia Eduvigis, Teresa, Vicenta.

Posar aquests noms en columna de modo que la pri-
mera lletra de cada un diga 'l nom d' una provincia d'
Espanya.

TOROS DÉ VEURAYGUA.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—2.º
tot ne tè.—3.ª: en la música.—4.ª: Producte de sabater.
—5.ª: nom d' home.—6.ª: amaniment.—7.ª: consonant.

P. CARCAMAL.

GEROGLÍFICH.

∴ +
M I I I
I
+
O O O
T I I

NOY DE SARRIÁ.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.

¡NO PICA!

—¿Que 'm convidas, jove?—Noya,
tú no sabs, á bon segú,
que jo soch dels que s' atracan
sense convidá á ningú.